

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és Kiadóhivatal: —
Szabadka, IV. Rákóczi-sz. 30.
Telefonszám 300.

Felolvasó szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félévre 36 K, negyedévre 18 K.

A térparanesnokság rendelete.

Mindazok a volt magyar-osztrák aktív vagy tartalékos tisztek, akik szabadkai vagy környékbeli lakosok, f. hó 12-én délelőtt a térparanesnokságnál szükséges tájékoztatás végett feltétlenül jelentkezzenek.

Leszerelési jutalom.

Nehezen lehet hozzájutni.

Páris, jun. 10. A francia kamara hadügyi bizottsága előtt Deschamps bőven kifejtette azt a programot a leszerelésről, melyet a kormány megállapított, még pedig többféle képpen is, aszerint, amint a hamarabb vagy később bekövetkező békekötést vette tekintetbe.

A bizottság végül a következőképpen határozott:

A kamara hadügyi bizottsága a legsürgősebben felhívja a kormány figyelmét a leszerelési jutalom késedelmes kifizetésére, az érdekeltekre neheztülő rengeteg, visszaélésekre alkalmas szolgáltató alakosságokra — és azt kívánja, hogy a legsürgősebben tegyenek lépéseket arra nézve, hogy a leszerelték a törvény által nekik járó jutalmat meg is kapják.

Ujra megnyitá a Szezei-csatorna

A Szezei-csatorna személyzetének a sztrájkja megszűnt és ezzel a hajózás a csatornában ismét rendes mederbe terelődött.

Az amerikai vasutak vesztesége.

New-York, jun. 10. — Az Egyesült Államok vasutjainak a vesztesége 1918. január elsejétől az állami igazgatás első napjától kezdve 1919. május 1-jéig 486 millió dollárra, vagyis 3 milliárd frankra emelkedett (ha a dollárt 6 frankjával számítjuk).

Határozat Kolcsak tábornok kormányának elismeréséről.

A Temps írja: A négyek tanácsa elhatározta, hogy Kolesak admirálisnak jegyzéket küld, melyek elfogadása esetén Kolcsak tábornoknak Omszkban székelő kormányát elismerik. Ebben a jegyzékben a négyek tanácsa annak az egyedüli óhajának fog kifejezést adni, hogy a szövetséges és csatlakozott hatalmaknak egyedüli célja az, hogy az orosz nép segítségére siessen és hogy az szabadon tegye meg azokat az intézkedéseket, melyek alkotmányának új alapokra való fektetéséhez szükségesek. A jegyzék megemlékezik arról is, hogy a bolsevikiek elvetették azt a felhívást, mely a princenzini szigeten át lett nekik nyújtva és az ellenségeskedést sem szüntették be. A hatalmak készek elismerni Kolesak admirális kormányát abban az esetben, ha ez a kormány tünnepélyesen kijelenti, hogy az orosz nép szabadságát tiszteletben tartja és a legrövidebb idő alatt összehívja az alkotmányozó nemzetgyűlést.

Ha Kolesak admirális elfogadja ezeket a feltételeket, a nagyhatalmak elismerik kormányát és fel fogják hívni, hogy küldje el megbizottait a békekonferenciára.

Horthy admirálist Szolnokon megölték.

Az Argamer Tagblatt-nak Pozsonyból jelentik, hogy az osztrák-magyar hadiflottának volt paranesnokát, Horthy admirálist a magyar szovjet-kormány agensei gyalázatos körülmények között meggyilkolták. Hasonló sorsra jutott néhány magasrangú katonatiszt is.

Apponyi Albert Csehországban.

A „Die Drau“ úgy értesül, hogy a napokban egy cseh-szlovák őrszázad elfogta Apponyi Albertot, aki Csehországba akart utazni.

A drótnélküli telefon kipróbálása.

London, jun. 10. Chelmsfordban, Londontól kb. 50 kilométernyire, most végeznek újabb tudományos kísérleteket a drótnélküli telefonnal. A hangok 50 kilométernyiről egyenként, tisztán hallatszanak. A drótnélküli telefon hangleadója olyan, mint a rendes telefoné, csak éppen egy tűt kell rajta megváltoztatni, aszerint, amint az ember beszél vagy hallgat.

Anglia hadiköltségei.

— 61 milliárd egy évben. —

London, jun. 10. Egy parlamenti okmány, melyet most adtak ki, fantasztikus számokat közöl Nagybritannia háborús költségeiről. Az 1918. márc. 31-ével végződő pénzügyi évben a kiadások összege 60·8 milliárd frank. — Az 1914—15-i pénzügyi év eleje óta 1918. március 31-éig a tiszta, fedezett kiadások 152·9 milliárdra ruznak.

Franciaország adóssága.

Páris, jun. 10. A kormánynak most közzétett statisztikai kimutatása szerint Franciaországnak a háború megkezdése előtt 29·8 milliárd (ezer millió) franknyi adóssága volt. Ez felszökött 1919. április 1-ig 174·6-ra és jelenleg pontosan 200 milliárdnyi adósság terheli a franciákat. Az adósság hátralékos kamatai e három időpontban 1 milliárd, 6·8 milliárd és 8 milliárd frank.

Meghiusult spartacus-puccok Düsseldorfban és Mühloheimben.

Nauen, jun. 10. Az „Agrar-Tagblatt“ jelenti: Meghiusították Düsseldorf, Mühloheim és Duisburg városokban a fegyveres spartacusok lázadását, akik szovjet-köztársaságot akartak alakítani. — Néhány spartacus vezért, — akikre súlyos vádak igazolódtak be, hosszabb börtönbüntetéssel sújtottak.

„Egy akol és egy pásztor“.

A népek szövetségével párhuzamosan egy másik, hatalmas és nagy mozgalom indult meg ez év elején Amerikában. Wilson kezdeményezésére az összes keresztény felekezetek szövetségén és egyesítésén dolgoznak. — Működésükön a csikagói anglikán érsek, Anderson áll, ki magasrangú egyházfjedelmekkel egyetemben arra törekszik, hogy összehívja azon keresztény felekezetek képviselőit Hágába, amelyek hisznek Krisztusban és a szentségekben.

Ezen előzetes konferencia első dolga lenne, hogy munkaprogramot állítson össze és megállapítsa a világkongresszus idejét és helyét. Azután megalakítja a keresztény egyházak szövetségét és végül: ha lehetséges, az egész kereszténység egységességét.

P. G. Anderson, kíséretében a cincinnati püspök, Borda Vincent, Veler és Fon du Lake i, dr. Tarborg Rogers, Edward Parson dr. Anglikán papok, felkérték az összes protestáns és anglikán felekezeteket, melyek hozzájárultak a tervhez. Ugyanígy értelemben határoztak a görögkeleti szerb, román, orosz, bolgár egyházak.

A missió Rómába utazott, hogy XV. Benedek pápát is megnyerje a tervének. Valószínűleg sikerülni fog a dolog s ha XV. Benedek pápa megnevezi kiküldöttéit a keresztény egyházak világkongresszusára, akkor Anderson és egy szűkebb körű bizottság összehívja a kongresszust és rövidesen megvalósul — nemcsak a keresztény egyházak ligája, de a legnagyobb keresztény eszme, az egységes keresztény egyház: az „Egy akol és egy pásztor“ ideálja is.

— A „Topolyai Dalárda“ Topolyán, a Kaszinó szálló helyiségeiben folyó hó 7-én és 8-án este 8 órai kezdettel hangversennyel egybekötött táncmulatságot tartott. A hangverseny várakozáson felül sikerült, ami Most Gyula dalárda-vezető vezetői szaktudását dicséri. A műsorba beállított szóló szám és a párjelenet is szép volt, mely utóbbiban Vojaitz Irma és Szalay Ernő igazán remekeltek. Budinos János is ügyesen kuplózott. A hangversenyt követő táncmulatság virágos jókedv mellett reggelig tartott.

A szovjet-Magyarország.

— A névtelen burzsoa-hullák. —

A napokban visszatért Pécsváradra Erkel Ferenc dr. járásorvos, aki a szerb megszállás idején a demarkációsális vonalon túlra menekült. Visszatérte után a szerb csendőrség istartóztatta.

Kihallgatása alkalmával a következőket mondta: A szerb megszállásor Buda-pestre menekült, hol a bonetani intézetben nyert alkalmazást. Itt saját szemével látta, hogy naponként 70—80 névtelen hullát hoztak be, burzsoák hullait.

A cseh és román támadások megindításakor a harctérre kellett mennie, de nem mint orvosnak, hanem mint közkatónának. Ott volt Hajdusoboszlónál is.

Hajdusoboszlót a románok elfoglalták s amintor bevonultak, több belsevit kivégeztek.

Nemsokára azonban a románoknak — a front kiegyenesítése végett — ki kellett üríteniök Hajdusoboszlót, mire a vörösgárdisták bevonultak a városba hol borzasztóan kegyetlenkedtek. Egyszerre 116 (száztizenhat) egyént végeztek ki.

Ettől a járásorvos annyira megborzadt, hogy elhatározta a vörös hadseregbe való szökést és Pécsváradra való visszatérést.

A járásorvost, ki most már szoldátot is fog teljesíteni, a kormánybiztos-főispán szabadlábra helyezte.

Egy új pusztítószer.

— A legnagyobb városokat teljesen ki lehet vele irtani. —

— New York, jun. 10.

A New-York Times érdekes részleteket közöl a legújabb mérgről, mely sokkal hatásosabb az eddig ismert összeseknél. A mérreg feltalálója Lee Lewis, amerikai bányamérnök, akinek a nevével a mérget „lewisite“ nek nevezték el.

Ez a Lewis az új mérgről a fegyverszünet aláírása idejében naponta három tonnáat gyártott a németek elleni használatra.

Tíz repülőgép — így írja a New York Times — olyan mennyiségű ilyen pusztítószeret birt volna Európába hozni, hogy az elég lett volna Berlinek teljes eltüntetésére a föld színéről, az

élet minden nyomával, az állati és növényi élettel együtt.

Egy napi termelés ebből a mérgről elég volna ahhoz, hogy New York minden lakóját megölje. Ha ebből egyetlen csepp az ember kezére jut, behatolna a vérbe, elérné a szívet és rettenetes kínok közt halált okozna. Rendkívüli óvatosságokat tettek, hogy a találmányt titokban tartassák.

Egy külön gyárat létesítettek ennek az előállítására Clevelandben, Ohio-államban. Minden munkás, aki oda belépett, tartozott kötelezni magát arra, hogy a háború vége előtt nem hagyja el.

Csempészs akadályokkal.

101 kg. zsir bus története.

Három csempész állt a rendőrbírság előtt azzal vádolva, hogy a demarkációsális vonalon 101 kilogramm zsirt akartak átcsempészni. Tumbász János, Vojnics Miklós és Tumbász Ferenc vallomásuk szerint az első alkalommal kísérleteztek a csempészettel s egész vagyonukat befektették a jó jövődelmet ígérő, de bizonytalan üzletbe.

A 101 kilogramm zsirból 27 kg. Tumbász Jánosé, 24 kg. Vojnics Miklósé és 50 kg. Tumbász Ferencé volt.

Egy asszony közvetítésével Zidárovičs Félix fuvarost fogadták meg, aki szerencsésen el is vitte a zsirt egészen az ugynevezett Osordaközig. Itt azonban a szállítmányt szerb katonák lefoglalták és az egész társaságot — a szerb katonai parancsmóka közvetítésével — a rendőrségre kísérték, ahol becsukták őket és megindították a büntető eljárást.

A szerb katonáknak állítólag 300 korona készpénz is felkínáltak, ha szabadon engedik őket, de a katona a pénzt nem fogadta el.

A tárgyaláson dr. Dobó rendőrkapitány Tumbász Jánost 15 nap, Vojnics Miklóst 20 nap és Tumbász Ferencet 15 napi elzárásra ítélte el. A poruljárt csempészek megnyugodtak az ítéletben.

Repülőgépen az Atlanti Oceánon át.

Az, amire a világ már régóta vár, a napokban megtörtént. Egy amerikai repülőgép, mely Trepasiban szállt fel, ugyanaznap az azori partokon megszállt. A repülés 15 óráig és 13 percig tartott. A megtett út 1600 kilométer.

Az angolok már régóta készülődtek az Atlanti-óceán átrepülésére és ezért a múlt év folyamán nagy repülőtelepet készítettek Írország nyugati partjain. Az volt a céljuk, hogy Írországból Newfoundlandba s onnét Bostonba repüljenek. Mivel azonban az időjárás kedvezőtlen volt, elhalasztották a dolgot s most az amerikaiak megelődzték őket. Csak más utat választottak. — Az amerikai repülőgép ugyanis nem Bostonban szállt fel, hanem Trepasiban. Onnan St. Johnba repült és St. Johnból az azori partokra. Innen franciaországba megy a repülőgép majd pedig Angolországot keresi fel. Valamennyit egybevétel, csaknem 2500 km.-nyi utat tesz meg a repülő. Ez a legnagyobb rekord a repülés terén.

Bácskai utasok figyelembe! A „Délvidék“ kaphat Zombor, Baja, Újvidék és Szabadka vasuti hírlap: árusítóinál.

Miért drágák az iparcikkek?

Nyilatkozik egy kereskedő.

(Saját tud.) — jun. 11.

Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy minő nagy a drágaság Szabadkán, főként az iparcikkekét illetőleg, noha szemmel láthatólag van áru bőven. Itt van például a ruhaszövet. A kizakatok teljesen tömve vannak nagyon is használható szövetekkel az árak mégis rettenetesen magasak. De így van ez más iparcikkekénél is. Fogós kérdés most már az, hogy miért? Legvalószínűbbnek látszik, hogy a kereskedők egy kissé nyereszkeskednek a publikum börtén, mert vajjon lehet-e mást gondolni, ha egy férfi kalapért 220 koronát kérnek el, amit pár hónappal ezelőtt 50 koronáért adtak el. Most az az indok, hogy magas az áruk vámja.

Hogy miért adnak mindent ilyen drágán, álljon egyik tekintélyes kereskedő nyilatkozata. A mostani drágaság főoka — úgy mond — a szállítási nehézségekben rejlik. Ha a kereskedő élni akar, kénytelen árut szerezni, áru pedig nincs a közelben. El kell menni a kereskedőnek Zágrábba, Laibachba, Bécsbe, egyszóval azokra a vidékekre, ahol iparcikkek termelésével foglalkoznak. Az ut még csak könnyű, mert a személyközlekedés aránylag tűrhető. Az áruk után sem kell valami sokat szaladgálni, mert van. Az első nehézség a fizetésnél kezdődik. Erősen megrögzötté válik a korona valutájának leomlása, minek az a legelső következménye, hogy az áruért az itteni pénzvisszonyokhoz mérten nagyon nagy összegeket kell kifizetni.

A legnagyobb nehézségeket azonban a szállítás okozza. Ami jelenleg a szállítások tájára uralkodik, az szinte példátlan. Az ugynevezett „kenés“ ma már nem csak a vonat kerekeire szükséges, hanem a szállítási közegekénél is. Százféle közbenjárás, őrzési, átrakási díjak szükségesek ahhoz, hogy a drága pénzen megszerzett árut legalább egyik állomástól a másikig elszállítsák, úgyhogy mire az áru rendeltetési helyére érkezik, a rendes szállítási ár jó pár ezer koronával növekszik. A szállítási költségekhez igen előnyös módon hozzájárul a vámköltség is, ami szintén pár száz vagy ezer korona, ami különben az áru minőségétől és mennyiségétől függ. Nem tulzás az, hogy a legtöbb esetben az áru vételára megkettőszereződik, mire eladás alá kerülhet.

Ilyen körülmények mellett nem lehet esodálni az árak folytonos emelkedését. Különösen ha valami polgári hasznót is felszámít a kereskedő, mert élni csak kell valamiből.

Kétségtelen, hogy elfogadható magyarázat, az árak magasságát illetőleg, csak az a baj, hogy a legtöbb árufajnál nem egészen így van. Ott nem a szállítás, kenés és beszerzés a drága, hanem a — haszon.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-ot.

Ultimátum a bolsevik kormányoknak.

Koppenhága, jun. 9. Koppenhágából jelentik a Central Newsnek: Berlinből távirat jelenti, hogy Freemann királyi tengerészkapitány vezetése alatt álló szövetséges misszió a magyar bolsevik kormányoknak ultimátumot adott át, melyben követelik, hogy a szovjet-kormány 72 óra alatt mondjon le.

Horthy admirális él.

Lapzárta után hiteles forrásból arról értesülünk, hogy az Agrar Tagblatnak lapunk első oldalán közölt a ma hire, hogy a szovjet-kormány ágensei Horthy admirálist Szelnokon megölték, nem felel meg a valóságnak. Horthy admirális, szemtanu elbeszélése szerint, tegnap még Szegeden volt s mint az ujonnan alakult kormány hadügy-minisztere a hadügy körébe vágó teendőket látta el.

NAPI HIREK.

Kedves Mester!

Egyik fiatal barátomtól hallottam, hogy Önök megkivánták, ne az obligát „elvtárs” titullal tiszteljék Önöket a tanítványok, mert Önöknek, kik — mint Krisztus — fontos eszmékre tanítják az embereket, a „mester” megszólítás dukál.

Mindenesetre grandiózus bekapcsoltság kell ahhoz, hogy Önök missziójukat megváltó ténykedésnek értékeljék; no de nem első és bizonyára nem is utolsó eset, hogy hamis próféták katedrára ülnek s port hintenek a meggyőzött publikum szemébe. A történelem ítélőszéke pálcát tört nem egy esetben Önök felett, s legyen nyugodt, eljön az idő, mikor azt mondják, hogy az Önök buzgalma és erőlködése is jobb ügyhöz lett volna méltó.

Az a Mester, akinek tőgája mögé szerezne Ön bujni, de akinek még csak epigonja se lehet, jobban ismerte az embert mint Önök; az nem tartott szociológiai előadásokat heti 6 órában, melyből tanítványai sürgetésére hármat leengedett; Ő élt, a tanát életével bizonyította, — Önök beszélnek s tanukat létejükkel csófolják; az Ő tana viharzó impulzusokban száguldott végig a világon, mindenfelé új életet fakasztva s igaz embereket támasztva, — az Önök prédikálása rombolásba ful, beleütközik mindenbe s nem épít, csak ront; nem életre hívó harsonaszó,

de a pusztulás és halál heroldjának hörgése: abominatio desolatio-nis. Ő meghalt másokért; — most Önökért halnak el testben — lélekben — szellemben annyi sokan. Az Ő tanába belefér a világ s a világ szűk tanának teljes fölfogására. Ő kiforgatta sarkaitól a világot s fölemelte; Önök is ki akarják zökkenteni s eddig részben meg is tették oly lejtőre terelve azt, melynek utolsó állomása csak borzalmas katasztrófa lehet. Krisztus nem iskolamester, de életeiv, életforma és élettartalom.

S Önök?... Ma haragudjék meg nagyon rám, Kedves Mester, de Önök kontárok. Kis kaliberűek, de nagyotmondók. Szószátyárok s önmagukat biamalók. Saját érdekükben kevesebbet s óvatosabban nyilatkoznak. Nehogy azt olvassuk megint, hogy „fanaság eszméik” tradálása közben egy éle- sebb eszű s észinte tanítvány azt vágja a „mester” szemé közé: „má- kogó majom!”

— **Hock János és a kommunizmus.** Hock Jánosról köz- zelálló körből értesülünk a kö- vetkezőkről: Hock János volt or- szágyűlési képviselő, budapesti plébános, az októberi forradalom után a Nemzeti Tanács elnöke, midőn a kommunista forradalom kitört, előbb Svájcba, majd Svéd- országba távozott. Mielőtt azon- ban búcsút mondott volna hazájá- nak, nagy lelki küzdelmeket vi- vott magával. Kénytelen volt meg- állapítani, hogy Károlyi Mihály politikája, melyet ő is támogatott, elhibázott volt és hogy a szociál- demokrata vezérek politikájának előtérbe engedésével előkészítette a tsajt a bolsevizmushoz. Hock ismételtlen megátkozta saját életé- nek azon pillanatát, amelyben po- litikába avatkozott.

— **Az iglói diákok Sza- badkán.** Farkas Imre nagy- szerű vígjátékát a Kath. Le- gényegyesület vasárnap, fo- lyó hó 15.-én, este 8 óraker szinrehozta. Az előadást tánc- mulatság követi.

— **A gyermeknap rende- zősége közölte velünk a nyertes sorsjegyek számait.** A nyeremé- nyek naponként d. e. 9-12. és d. u. 3-6 óráig átvehetők a Fe- nnterendi zárdá udvarában. — A rendezőség figyelmezteti a nyeré- ket, hogy a nyereményeket f. hó 13 án d. e. 10 óráig vegyék át; az otthagyott állapot szombaton elárvereztetnek a városháza előtt. Malacot nyertek e számok: 3511, 589, 4484, 4936, 479, 4102, 3864, 3712, 4160, 4571, 3716 553, 4956, 2752 3592, 1298, 1857, 2714, 1099 2885, 4213 1537, 4849. — Bárányt nyertek: 4804, 4744, 1972, 4485, 3755. — Libát: 2550, 2116, 2815. Kacsát nyertek: 1219, 2291, 1965, 120, 2027, 57, 491. — Baromfát: 1109, 1495, 1301, 2334, 4182, 1163, 4765, 829, 1558, 3411, 4802, 1234, 3531, 1219, 2914, 2500, 1198 3910, 4058, 3984, 4756, 3474, 1060, 3954 1548, 4124, 2920, 3623, 1836, 3081 1038, 4416.

— **A palicsi halászbérlők pénze.** Ma benn járt szerkesz- tőségünkben Lang Simon volt pa- licsi halászbérlő és egyik lap köz- leményére vonatkozóan kijelentette hogy a kaucióért sokszor főnjár- tak a halászbérlők a városházán,

de sem ezt a 40 ezer koronát, sem a halelszámolásból eredő 1148 koronát nem kapták meg. A 40 ezer korona be van tábláz- va vagyonukra és nem töröltet- hetik le. Ezenkívül még 8 ezer koronájuk van benn a házipénz- tárban, fele készpénzben, fele részvényben. Annak tehát, hogy ők a nekik felkínált pénzüket nem vették át, éppen az ellenkezője igaz, mert ők január elseje óta mindig járnak utána, de nem kaphatják meg.

— **A pécsi főkapitány balesete.** Sulyos szerencsétlen- ség történt Soós Nándorral, Pécs város közbeesülésben álló rendőr- kapitányával. Soós Nándor rend- őrfőkapitány a szénmosó telep fe- lől hazafelé kocsikázott. A rossz ut következtében a kocsit felborult. A főkapitány kiugrott a kocsiból. A szerencsétlen ugrás következté- ben a kocsit a jobb lábára zuhant és ennek folytán bokájában osov- törést szenvedett. Lakásán ápol- ják.

— **Műkedvelő előadás a Városi színházban.** Szomban- ton este tartotta meg a Szabadkai Műpártoló Kör a gyermeknap javára műkedvelő előadását, mely alkalommal „A Páholy” című bo- hózatot vitték sikerre. Az előadás mindvégig gördülékeny és élvezet- es volt. Minden egyes szereplő játékát a közönség hangos taps- viharral honorálta. A terem zsuf- folásig megtelt előkelő publikum- mal. A tiszta jövedelem a gyer- meknap javára lett fordítva.

— **Angliában megszűnt a szociálista párt.** A művelt ipari Angliában nincs, illetve csak igen jelentéktelen a szociáldemok- rácia. Most azt olvassuk a külön- böző lapokban, hogy az angol szociálista-párt egyesült egy nem szociálista munkáspárttal. — Ime a legműveltebb állam ipari mun- kássága megmutatja, hogy a szo- ciáldemokráciát, — mint politikai pártot — nem tartja a munkásér- dekek teljessen megbízható képvise- lőjének.

— **Prohászka sorsa.** Amint Székesfehérvárról értesülünk, Pro- hászka Ottokár dr. székesfehérvá- ri püspök már nincs a gyűjtő- fogházban. Előbb fegyveres ellen- őrzés mellett saját házának két szobájában lakhatott. Később azon- ban innen is kizsoritották és egyik kanonoki ház egy szobájában he- lyezték el, hol szigorúan őrzik. Néha megengedik neki, hogy látogatót fogadjon. A püspöki palotából vörös-kaszárnya lett.

— **Találka.** Mindazok a leá- nyok, akik 1914-ben a külső polg. iskola IV. a. osztályát végezték, 14-én, szombaton d. u. 5 óraker a városháza előtti parkba jöjje- nek el a találkozó megbeszélése végett.

— **Szovjet-Magyarorszá- gon állnak a vonatok?** El- lenőrizhetetlen források alspján erősen tartja magát az a hír, hogy a szovjet-Magyarországon az ősz- szes vasuti vonalakon megszűnt a forgalom. Ennek oka az lenne, hogy a vasutasokat be akarták kényszeríteni a vörös gárdába. Ugyanezen hírek szerint csak órák kérdése, hogy a postások és vasutasok is csatlakoznak a vasutasokhoz.

— **Elsőosztályu vámhiva- tal Pécsett.** A pécsi szerb saj- tóiroda közli: Az SHS. királyi kormány Pécsett egy első osztályu vámhivatalt létesített, mely már meg is kezdte működését. A hol- napi nap folyamán a SHS. királyi kormánybiztos ki fogja boesátani az erre vonatkozó rendeletet.

— **A horvátok kapnak cukrot és petróleumot.** A „Die Drau” jelenti: Az élelmezé- si miniszterium Horvát Szlavon- országnak 100 vagon cukrot utalt ki, amelynek felét Cservenka, felét Ujverbász gyára szállítja. Fiuméba 140.000 barel amerikai petróleum és benzín érkezett. A Horvát-Szlovóniára eső részt Zág- rábba, illetve Eszékre szállítják.

— **Szerb nyelvből magán- oktatás.** Szabadkán tanít két tanerő, akik szerb nyelv tanítását tiszteletdíj mellett elvállalnak. Kü- löncsen ajánlatos e nyelv tanulása azoknak a kereskedőknek, hivatal- ban működő kisasszonyoknak, de főként tanítóknak, tanároknak, tisztviselőknak és tanulóknak akik Jugoszlavia szolgálatába kívánnak maradni. Közélebbi felvilágosítás- sal szolgál a katonai rendőrség fő- nöke (városháza II. em).

— **16 éven felüli utcal- lapelárusítókat (rikkancso- kat) sürgősen felvesz jó fi- zetéssel a „Délvidék” ki- adóhivatala.**

MOZI.

A Korzó-Mozi műsorából:

Szerdán és esütörtökön kerül bemutatásra **Az embervadász.** A kiadó film egy rendkívül ér- dekes bűnügyi esetről szól. **Prof. Nick Fantom** — a kiváló de- tektív — bámulatos módon deríti ki a rendkívül bonyolult bűnügyet. A detektív-szerepet a népszerű **Max Landa** játssa.

A Lifka-Mozi műsorából: Saját villanyfejlesztő telep

x **Keddtől—csütörtökig** a szezon kimagasló kalandjátéka, minden jelenetében izgalmas attrakciója **Földalatti szindiká- tus.** Zseniális trükkökkel meg- komponált történet 5 felvonásban. Főszereplő **Magnus**, az óriás at- léta, ki egész előadás alatt box, artista és birkózóversenyével iz- galomban tartja a közönséget.

Nyomatott a kiadóhivatalon, Szer- Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat szövevényes műnyomtatás Szabadkán, Erdőesztina 57. sz.

Műjég

kapható korlátolt mennyiségben a **Szabadkai Műjégyárban** Szegedi-ut, Villa- mostelep mellett.

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy négy és fél évig szünetelő jó hírnévnek örvendő

modernül berendezve

húscsarnokomat

ujból megnyitottam.

I. kör, Eötvös-u. 107. szám alatt a Halpiaccal szemben.

Állandóan friss marha és borjúhús kapható.

Nagy súlyt fektetek a pontos és tetszés szerinti kiszolgálásra.

Kérem a mélyen tisztelt vásárló közönség további pártfogását és vagyok Tisztelettel Faragó Béla mészáros. — Telefon 312

A világbéke eszméje a középkorban.

Sienai szent Katalin béketörekvései.

Irtja: Kendeffy Katalin

Szülő városa nagy ünnepekkel fogadta, de az alázatos és erős szűz sietve vonult vissza Contrada del'ocai cellájába, honnan Isten parancsára az egyház és a lelkek iránt való mérhetlen szeretetből történelmi eredményekben gazdag utjára indult. Még egyszer el kellett hagyni kopár cellájának esendjét. Még egyszer engedelmeskedett a pápa hívó szavának és újra felhangzott a sienai Szűz Szentlélek tüztől égő szava az emberi lelkek tomboló viharában. De ez már a nagy nyugati egyházszakadás — ama fájdalmas, mély seb szomorú történetéhez tartozik, melyből anyi gyógyíthatlan kelevény fakadt fel, melyet ez az okos szűz előre látott s melynek megakadályozására odaadta életének utolsó éveit.

Ha szent Katalin tevékeny életének béketörekvéseit így egymasmellé sorolva nézzük: igazán el kell ismerni, hogy életének zászlajára egyetlen nagy eel volt felírva: Világbéke! Gondolata mindenestire az „egy akol és egy pásztor“ krisztusi ígérethöz fakadt, de az ő korában a világegés és elégedetlenség ama nagy forgatagában, mikor az egyházak nagy része a legsajnálatosabb elpuhultság napjait élte épen olyan utópia volt, mintha ma tűznél ki a világbéket életelőnek egy fiatal apáca. Amde a három hatalmas eszköz: a pápa békéje Firenzével, az avignoni udvar bomlása a pápa Rómába való visszatéréssel, — a hitetlenek legyőzése és a Szentföld visszavételével a török hatalom letörése, — olyan mély bölcsességet tartalmazott s a három dolog eléréséért olyan fontos tevékenységet fejtett ki, hogy ha törekvéseit csak részleges siker koronázta volna, akkor is olyan helyet érdemel a történeti lapjain, amilyent kevés ró.

Vége.

Tiszta

Gyapjuszövetek, Bélésárúk és Selymek eladása

nagyban és kicsinyben legolcsóbb árak mellett.

Strassernál

IV. kör, Damjanics-u. 62. szám a tébilitő közepedé átellenében.

Tégla

eladó V. kör, Bajai-ut 541

A Délvidéki Közgazdasági Bank Rt. igazgatósága és felügyelőbizottsága mély megilletődöttséggel jelenti, hogy az intézet egyik alapítója és igazgatóságának hosszú időn át tagja

BÁITS GERGELY

földbirtokos úr

f. hó 9-én elhunyt.

Intézetünk fejlesztésében tevékeny részt vett és értékes munkásságát mély sajnálattal fogjuk nélkülözni és emlékét kegyelettel őrizzük meg.

Szabadka. 1919. június 10.

Rizz Kávé Kékkő Gyanta Teavaj Liszt és Kénvirág Zsirszóda Hadi Kávé Frankkávét Szőlőkötöző Steeringyertya

Kapható,
Nojcsék Géza
fűszernagykereskedőnél.
Telefon 222.

Ugyanott egy fiu tanoncul felvétetik

Mész,

elsőrendű, fehér, fával égetett, állandóan nagy készlet. Kicsinybeni eladás kg-ként 2 K, vaggontételben ismét eladónak árendedmény.

Mezőgazdasági eszközök: favella, falapát, péklapát, sütőlapát, kaszanyél, kapanyél, fejszenyél, gereblye és más egyéb faeszközök kicsinyben és nagyban, legjutányosabb árban kaphatók.

Temunovics Mihály
Szabadka, III, Jenő-u 893 sz

Malusev iroda hirdetései.

Ha bármit eladni vagy venni ohajt u. m. házat, földet, szőlőt, lakást, üzlet helyiséget, bármilyen üzletet, üzletberendezést, bármilyen ingók adásvételének közvetítése 641—1

Modern ház a főposta közelében elköltözés miatt eladó 268 642—1

Petőfi utca táján eladó egy jó karban lévő és nagytelekű ház 270 643—1

Főpostához 2. peres távolságra fekvő modern ház eladó 264 644—1

Két szoba butor szőnyegek és teljes konyha berendezés elköltözés miatt eladó 271 645—1

Eladó szántóföldek a mely lánconként 1200 korona évi hasznerberjövédelméz és október 1-ére átadó 264 646—1

Ház eladó, amelyben engedélyzett borkimérés van teljesen jó karban nagytelekkel 266 647—1

Főszertüzet berendezés és 50 fiókos pult mérleg rövid és rőfős-áru állványok 263 221 648—1

Lakást kap ingyen gyermektelen özvegyasszony azért, hogy takarít. 649—1

Ház eladó teljesen jó karban nagy telekkel kövezett uton és azonnal átvehető. 267 650—1

Motor kerékpárok eladók 265 651—1

Gőzmalom megvételre kerestetik Szabadkán 563. 652

Borbély üzlet megvételre kerestetik 564 653

Lakatos műhely megvételre kerestetik 565. 654

Gazdasszonynak ajánkozik egy osinos elvált magányos asszony 566. 655

Vegyesáru üzlet más válatat miatt eladó 264 627—1

Szerbtemplom közelében eladó egy jövédelméz ház 262 628—1

Gyártelepnek alkalmas telek a vasut mentén a hová iparvágány is bevezethető, eladó és azonnal átvehető 264 629—1

Pénzkölcsönt közvntit Malusev iroda 656—1

Ház eladó Kakas iskola felé nagy telekkel 7 szoba, 4 konyha, 4 spek, 8 lóra istálló, sertés ól, pince, villanyvilágítás a házban, lugás gyümölcsös és konyhakert gazdasági udvar 85000 kor. szonnal átvehető 666 681—1

Apróhirdetések.

Egy szó ára 30 fillér. A legkisebb hirdetés 3 kor. Felvilágosítást hirdetésfelnyekben a kiadóhivatal ad. Telefon 800.

Elveszett kilenchetes fehér-fekete vizslakutyók. Megtaláló jutalomban részesül, Beresényi utca 5 637-1

Egy kiadó „Columbus“ szőlőpermetező 2 méter hosszú gyümölcspermetező csővel együtt eladó Tary redőrkapitánynál, Mucsy telep. 625

Egy jobb családból való urileányt keresek 2 kisleányomhoz 5—4 évesekhez. Ajánlatokat a kiadó továbbít 622—3

Használt kerti székek megvételre kerestetnek. Cim a kiadóban.

Fleisszige Mädehen als Küchenmädehen mit gutem Gehalt wird gesucht. Széchenyi tér 100. 586-3

Kisasszonyt, magyart, vagy németet keres két kis gyermek mellé Kmetz András, Palics. 688-3

Fogorvosi rendelőbe intelligensebb nőt keresek, Dr. Massanak Kossuth-utca 640—5

Házvezetőnek ajánkozik idősebb házaspárhoz pusztára vagy faluba jó modu leány főzéshez is ért, levelet a kiadóba „puszta“ jeligére. 653—2

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

Nojcsék fragykereskedő házában rőfős és divatáruházat nyitottam.

Hosszas utánjárás és nagy áldozatok árán sikerült nagyobb mennyiségű és elsőrendű árut Szabadkára szállítanom. Ezen cikkeket nem bocsájtom a kereskedelem kezére hanem kicsinyben közvetlenül a fogyasztó közönség érdekében kívánom velök szolgálni a beszerzési árhez csak a polgári hasznot számítva.

Elsőrendű angol, olasz és amerikai áruikket amelyek a közönség izlését és kívánalmait a legteljesebben kielégítik. Kérem a. t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel:

B. Mácsay János

TOBB

ujságkihordó leány

felvétetik

a Délvidék kiadóhivatalában